

Bulimiya Nervoza De?i?im Evreleri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Bulimiya Nervoza De?i?im Evreleri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=18238>

Öz

Bulimiya Nervosa De?i?im Evreleri Ölçe?i (BNDEÖ), **yeme bozuklu?u** hastalar?nda, özellikle Bulimiya Nervosa (BN) tan?s? alm?? bireylerde, **tedavi motivasyonu** düzeylerini de?erlendirmek amacıyla Türkçeye uyarlanm?? 18 maddelik bir ölçektir. Ölçek, Prochaska ve DiClemente'nin De?i?im Evreleri Modeli çerçevesinde, bireylerin tedaviye ba?lama veya sürdürme konusundaki haz?r bulunu?luklar?n? saptamay? hedefler. Ölçe?in Türkçeye uyarlama çal??mas? F. Elif Ergüney taraf?ndan 2012 y?l?nda gerçekte?tirilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Bulimiya Nervosa, De?i?im Evreleri, **Tedavi Motivasyonu**, Yeme Bozukluklar?, Psikometrik Özellikler, Uyarlama.

Yazarlar

F. Elif ERGÜNEY (Uyarlayan).

Amaç

Ölçe?in temel amac?, **yeme bozuklu?u** olan bireylerin, özellikle **Bulimiya Nervosa** hastalar?n?, tedavi sürecine yönelik haz?rl?k ve kararlılık seviyelerini, yani **tedavi motivasyonu** evrelerini saptamakt?r. Bu motivasyon seviyeleri, hastan?n bulundu?u a?amaya (Haz?rl?k Öncesi, Haz?rl?k, Eylem) uygun klinik müdahale stratejilerinin belirlenmesi için kritik öneme sahiptir.

BNDEÖ, tedavinin ba?ar?s?n? etkileyen önemli bir de?i?ken olan motivasyonu nicel olarak ölçerek, klinisyenlerin hastan?n içsel ve d??sal de?i?im dinamiklerini daha iyi anlamas?na ve bireyselle?tirilmesi tedavi planlar? olu?turmas?na olanak tan?r.

Yap?

Ölçek, temelde **trans-teorik model** olarak da bilinen De?i?im Evreleri Modelinin (Prochaska & DiClemente) ilkelerini temel al?r. Ölçülen yap?, bireyin **Bulimiya Nervosa** semptomlar?n? de?i?tirme veya tedaviye ba?lama/sürdürme konusundaki motivasyonel haz?r bulunu?lu?udur. Bu model, motivasyonun dura?an de?il, a?amalı bir süreç oldu?unu varsayar.

Ölçek, bireyin davran?? de?i?iklik?i döngüsünde hangi evrede bulundu?unu belirleyerek, ilgili psikolojik yap?y? ölçer. Bu evrelerin saptanmas?, hastan?n direnç gösterdi?i noktalar?n anla??lmas? ve terapötik ittifak?n güçlendirilmesi aç?s?ndan bilimsel zemin sunmaktadır.

Geçerlik

Ölçe?in psikometrik özellikleri kapsam?nda **geçerlilik** çal??malar? yap?lm?? ve ay?rdeden geçerlili?e odaklan?lm??t?r. Ay?rdeden geçerlilik analizleri, ölçe?in klinik aç?dan anlaml? ayr?m yapma yetene?ini ba?ar?yla gösterdi?ini ortaya koymu?tur.

Yap?lan analizlerde, remisyonda olan **BN** vakalar?n?n elde etti?i **tedavi motivasyonu** puanlar?, akut durumda olan hastalara göre anlaml? derecede yüksek bulunmu?tur ($t(29)=-3.300, p<.01$). Bu istatistiksel bulgu, ölçe?in ölçtü?ü motivasyon yap?s?n?n, hastal???n iyile?me durumu ile do?rudan ili?kili oldu?unu ve farkl? klinik evrelerdeki bireyleri güvenilir bir ?ekilde ay?rt edebildi?ini desteklemektedir.

Güvenirlik

Bulimiya Nervoza De?i?im Evreleri Ölçe?i'nin iç tutarl?l??? oldukça yüksektir. Ölçe?in bütünü için hesaplanan **Cronbach Alfa** güvenilirlik katsay?s? .91 olarak rapor edilmi?tir. Bu de?er, ölçe?in maddelerinin tutarl? bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü ve mükemmel bir iç tutarl?l???a sahip oldu?unu i?aret etmektedir.

Ayr?ca, yak?nsak **geçerlilik** kapsam?nda, Yeme Bozuklu?u Dü?ünce Ölçe?i (YBDÖ) ile aras?ndaki korelasyon katsay?s? negatif yönde ve anlaml? olarak $r = -.625 (p<.001)$ bulunmu?tur. Bu yüksek negatif korelasyon, BNDEÖ ile YBDÖ'nün ölçtü?ü yap?lar aras?ndaki teorik beklentiyi do?rulamakta ve ölçe?in güvenilirli?ini peki?tirmektedir.

Faktör Analizi

Kaynak referans tezde, uyarlama sürecine yönelik detayl? bir ke?fedici veya do?rulay?c? faktör analizi bilgisi aç?kça belirtilmemi?tir. Ancak ölçe?in orijinal yap?s?n?n, de?i?im evrelerini temsil eden alt faktörlere ayr?ld??? bilinmektedir.

Uyarlama çal??mas?, 18 maddelik ölçe?in psikometrik özelliklerini incelerken, iç tutarl?lk ve ay?rdeden geçerlilik bulgular?n?n güçlü oldu?unu göstermi?tir. Gelecekteki ara?t?rmalar, Türk popülasyonunda BNDEÖ'nün faktör yap?s?n?n orijinal modellerle tam olarak örtü?üp örtü?medi?ini netle?tirebilir.

Araç

Test Type: Uyarlama

Format: Kendini De?erlendirme Ölçe?i (18 madde)

Language Available: Türkçe (Uyarlama); Orijinali ?ngilizce.

Population Group: Klinik Popülasyon (**Yeme Bozukluğu** hastalar).

Age Group: Belirtilmemiş (Uyarlama çalışması, üniversite hastanesinde tedavi gören yetişkin veya ergen klinik popülasyon üzerinde gerçekleştirilmiştir).

Population Details: Yüksek lisans tezi, Bulimiya Nervoza tanısı almış hastalar üzerinde uygulanmıştır.

Test Methodology: Toplam 18 maddeden oluşmaktadır. Derecelendirme formatı kaynakta belirtilmemiştir, ancak Değişim Evreleri Modeli ölçeklerinde genellikle bireyin bulunduğu evreyi en iyi tanımlayan ifadeyi seçmesi istenir.

Anahtar Kelimeler

Psikometri, Cronbach Alfa, Ayırdeden Geçerlilik, Tedaviye Hazırlık, YBDÖ.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut değildir.

Affiliation Email addresses: elif.okumus@izu.edu.tr

Correspondence Address: Bilgi mevcut değildir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçeğin uyarlama çalışması F. Elif Ergüney tarafından 2012 yılında tamamlanan bir yüksek lisans tezi kapsamında yapılmıştır. Ölçeğin kullanımı için sorumlu yazar F. Elif Ergüney ile iletişime geçilmesi tavsiye edilmektedir.

Bu ölçeğin orijinal PDF dokümanı aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: bulimiya-nervoza-degisim-evreleri-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Ergüney, F. E. (2012). *Yeme bozukluğu hastalarında tedavi motivasyonu, beden imgesi ve depresyonun değerlendirilmesi* (Yüksek lisans tezi). İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Tez özeti ve detaylar için YÖK Ulusal Tez Merkezi bağlantısı: tez.yok.gov.tr

Bulimiya Nervoza Değişim Evreleri Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin orijinal maddeleri kaynak içerikte mevcut değildir. Ölçek toplam 18 maddeden oluşmaktadır.

ARABPSYCHOLOGY.COM